

Nieuwe wegen voor een gezonde Foodvalley!

Inzending eerste ronde
EO-Weijers prijsvraag 2026

Wier

EEN GEZONDE FOODVALLEY VOOR MENS, DIER EN NATUUR!

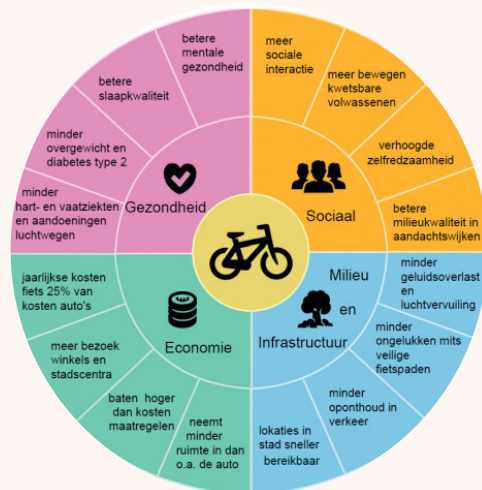
VOORSTEL IN HET KORT:

EEN GEZONDE LEEFOMGEVING VOOR MENS, DIER EN NATUUR

Een duurzame en gezonde leefomgeving vraagt om balans tussen mens, dier en natuur. In de Foodvalley komen deze belangen samen in drie urgente ruimtelijke opgaven:

1. Een gezonde natuurstructuur,
2. Een duurzame landbouw,
3. Een groene verstedelijkingsopgave.

Dit voorstel schetst een integrale visie op de gezonde leefomgeving in de Foodvalleyregio. Centraal staat het verbeteren en uitbreiden van een fijnmazig recreatief fietsnetwerk in het gebied ten westen van de Veluwe, als verbindende schakel tussen deze drie opgaven.

Voordelen van fietsen voor de gezondheid en de maatschappij

VERBETERING VAN HET RECREATIEVE (FIETS)NETWERK IN HET LANDELIJK GEBIED

Het project richt zich op de versterking van het recreatieve fietsnetwerk in het landelijk gebied en draagt daarmee direct bij aan de gezondheid van mens, dier en natuur. Door uitbreiding en herontwerp van het netwerk wordt het landschap aantrekkelijker voor inwoners en bezoekers en wordt beweging en gezondheid op brede schaal gestimuleerd.

SAMENWERKING OP SPORT EN NATUUR

Het project is opgezet vanuit een bijzondere samenwerking tussen een ontwerp- en onderzoeksbureau, een landelijke natuurorganisatie en Toerfiets Unie. De Foodvalley fungeert als eerste studiegebied en wordt samen met regionale stakeholders verder uitgewerkt. De aanpak vormt tegelijk een opmaat naar een toepasbaar en opschaalbaar model voor een gezonde leefomgeving op landelijk niveau.

Natuurgebieden leiden onder recreatiedruk

Stikstof en emissie opgave door intensieve landbouw

Stedelijke uitbreiding opgave in de regio

EEN GEZONDE AS DOOR DE FOODVALLEY

DRIE KERNOPGAVEN KOMEN SAMEN LANGS DE VELUWE EN VORMEN HET PROJECT GEBIED

Het projectgebied langs de westflank van de Veluwe kent een hoge ruimtelijke druk, maar biedt juist daardoor kansen voor een integrale benadering.

1. Gezonde natuurstructuur

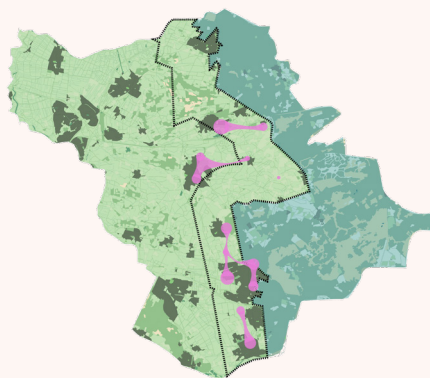
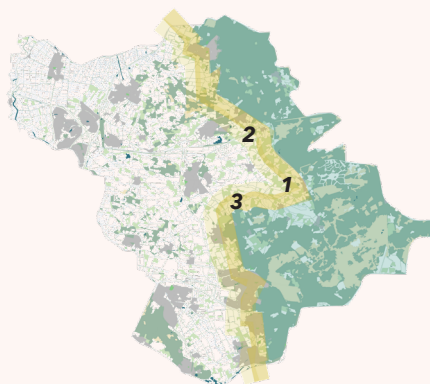
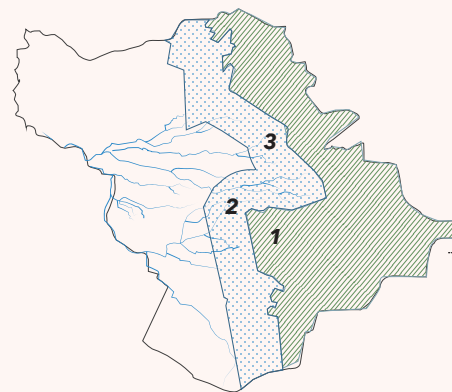
De recreatiedruk op de Veluwe leidt tot aantasting van natuurwaarden. Dit project versterkt initiatieven die recreatie verplaatsen naar de randen van natuurgebieden. Door vergroting van de groene dooradering in stedelijk en agrarisch gebied ontstaat een aantrekkelijk recreatielandschap. Daarnaast wordt ingezet op waterberging in het landbouwgebied aan de westzijde van de Veluwe om water-, bodem- en drinkwaterkwaliteit te verbeteren.

2. Duurzame landbouwtransitie

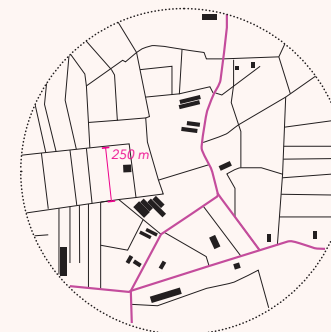
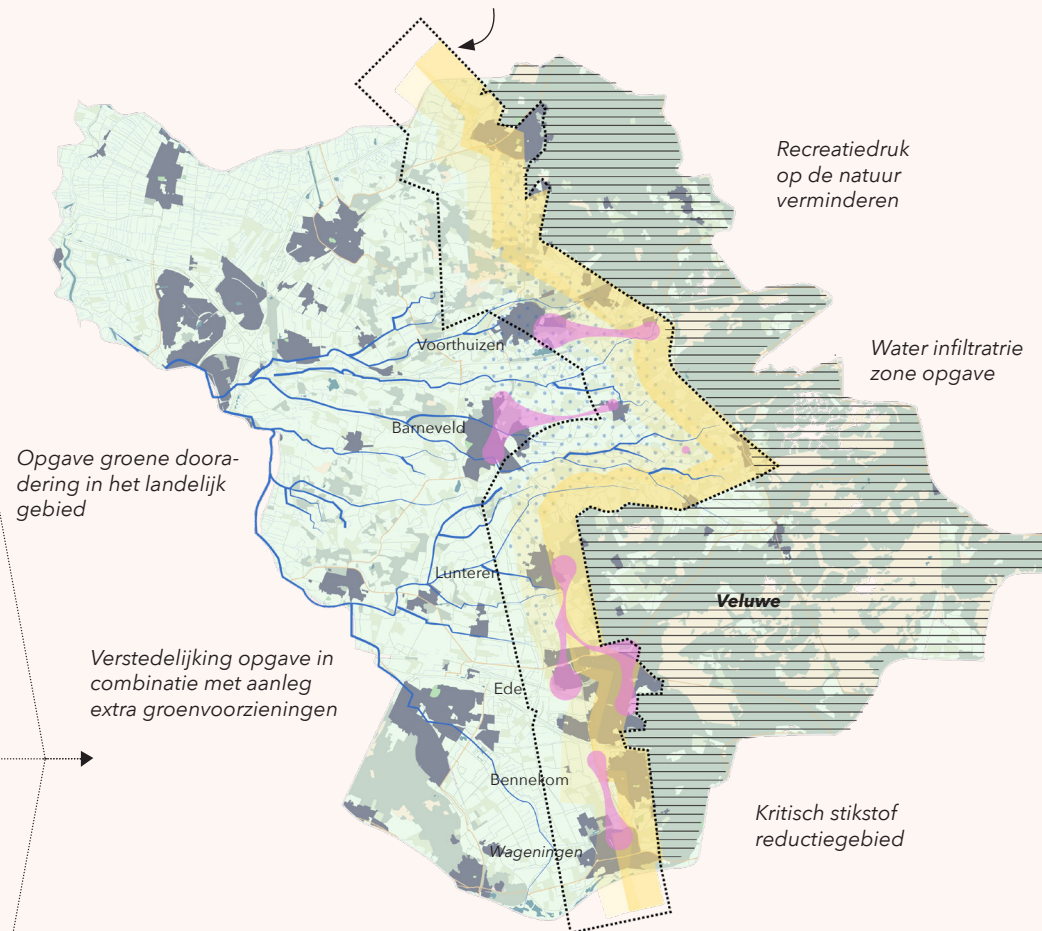
Langs de Veluwerand is stikstofreductie cruciaal voor natuurherstel. Veel agrarische bedrijven zullen hier omschakelen naar extensievere vormen van landbouw, ondersteund door de maatschappij. Groene verbindingen en blauwe dooradering versterken tegelijkertijd biodiversiteit in het landelijke gebied.

3. Groene verstedelijkingsopgave

De groei van dorpen en steden langs de Veluwerand vraagt om extra groene structuren in en rondom stedelijke gebieden. Tegelijk ligt er een opgave om het omliggende landschap aantrekkelijker te maken voor recreatie en verblijf zodat beweging en recreatie in de natuur laagdrempelig wordt.

PROJECTGEBIED FOODVALLEY

Grootschalige en ontoegankelijke landbouwpercelen zorgen voor een onaantrekkelijk recreatielandschap

FIETSEN ALS DE AANJAGER VAN DE GEZONDE LEEFOMGEVING

FIETSEN ALS MOTOR VOOR GEZONDHEID

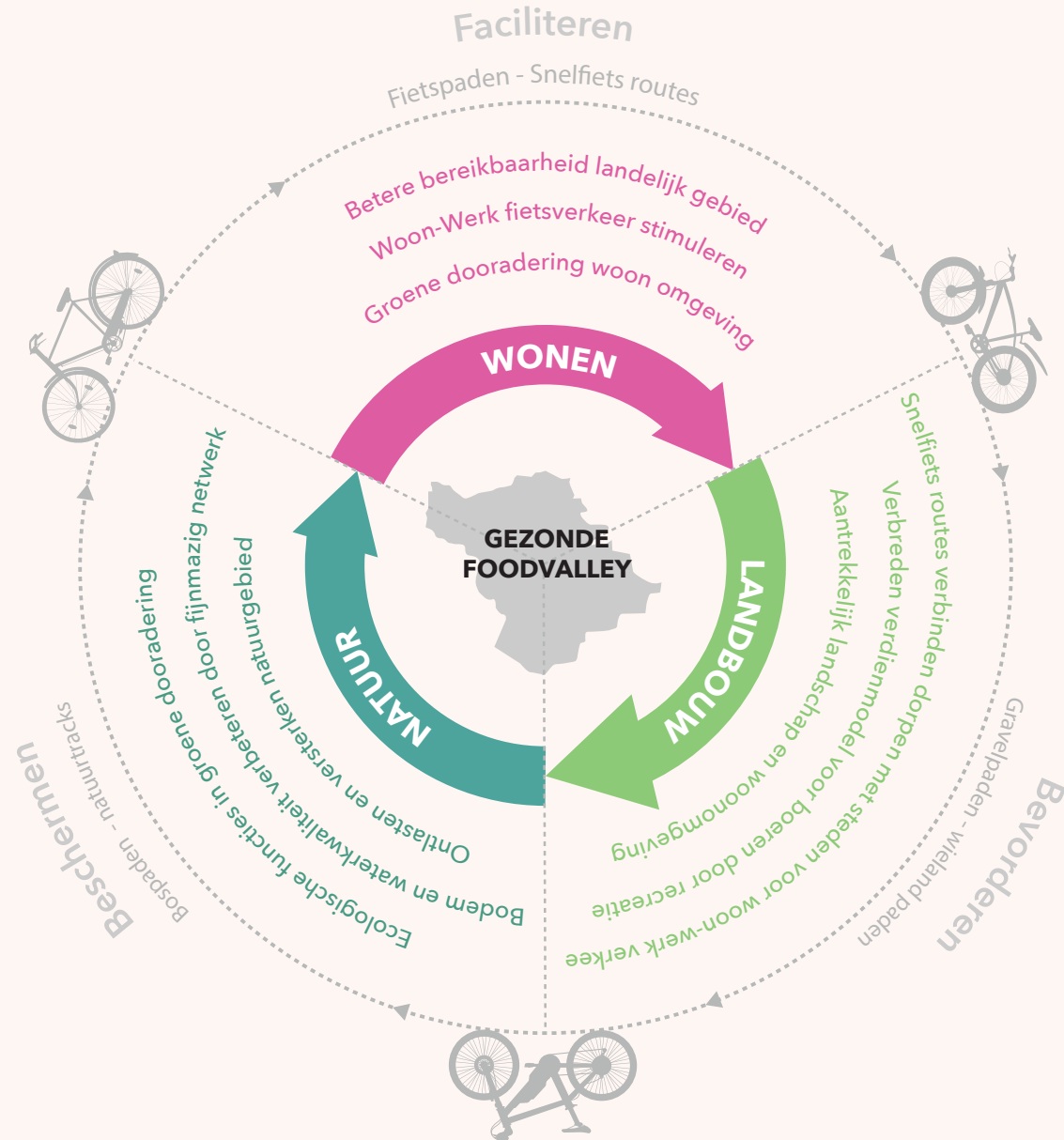
Nederland is een fietsland. Dagelijks fietsen levert een belangrijke bijdrage aan de volksgezondheid. Dit voorstel bouwt hierop voort door te investeren in een fijnmazig netwerk voor recreatief fietsen, met name voor gravel- en mountainbikes, in het landbouwgebied.

EEN AANTREKKELIJK RECREATIELANDSCHAP

Door het landbouwgebied beter toegankelijk en aantrekkelijk te maken voor recreatief fietsverkeer neemt de gezondheidswaarde van de omgeving toe. Tegelijk ontstaan koppelkansen om natuur, landbouw en verstedelijking integraal te versterken. De focus ligt op het ontsluiten van onverharde landbouwpaden, waardoor kwetsbare natuurgebieden worden ontlast en bewegen in de directe woonomgeving wordt gestimuleerd.

FIETSNETWERKEN ALS VERBINDING TUSSEN STAD, LAND EN NATUUR

Groene dooradering van stedelijke gebieden en goede fietsverbindingen naar het buitengebied versterken elkaar. Fietsen is bij uitstek geschikt op regionale schaal en vormt een logische schakel tussen wonen, werken en recreatie. Door te investeren in hoogwaardige fietsinfra ontstaat een samenhangende en gezonde regionale leefomgeving. Hierbij wordt de mentale afstand tussen stedelijke en landelijke gebieden verkleint.

EEN FIJNMAZIG RECREATIE NETWERK VAN PADEN IN HET LANDELIJK GEBIED

DRIE BOUSTENEN VAN HET NETWERK:

1. Routes en verbindingen

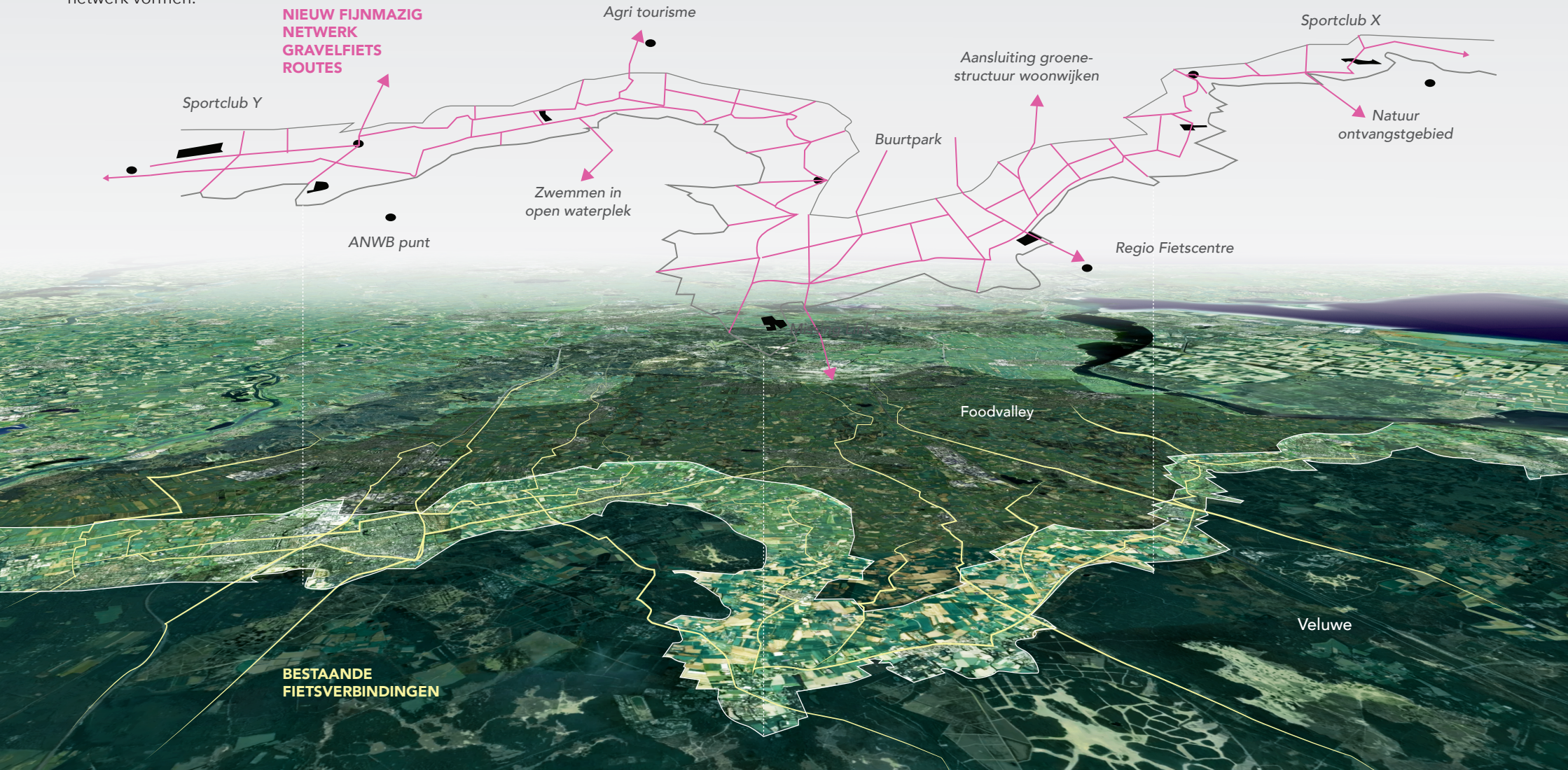
Bestaande en nieuwe kansrijke gravelroutes worden in kaart gebracht, met focus op onverharde paden in transitiegebieden van de landbouw. Hierbij wordt onderzocht welke routes de "missing links" in een volwaardig netwerk vormen.

2. Knooppunten en gebieden

Strategische plekken waar recreatie, sport, natuur en landbouw samenkomen, zoals natuurpoorten, sportclubs en publieke parken spelen een belangrijke rol als gezonde knooppunten. Deze gebieden worden herzien en onderzocht op multifunctioneel gebruik met hoge toegankelijkheid.

3. Plekken en bestemmingen

Nieuwe gezonde bestemmingen, waaronder extensieve agrarische bedrijven die recreatie en toerisme insluiten in het verdienmodel worden gelocaliseerd en toegevoegd op het netwerk.

ONTSLUITEN LANDBOUWGEBIED

**NIEUWE TOEGANKELIJKE
HYBRIDE SPORTGEBIEDEN**

AANLEG WOON-WERK FIETSVERBINDING

**GROENE DOORADERING
EN VERBINDING STAD EN
BUITENGEBIED**

RUST EN SPORT IN DE NATUURGEBIEDEN

**AANTREKKELIJK RECRE-
ATIELANDSCHAP NABIJ
WOONOMGEVING**

FIJNMAZIG NETWERK ALS STRUCTUUR VOOR GEZONDE LEEFOMGEVING

Waters

DE MEERWAARDE VAN EEN FIJNMAZIG NETWERK

Het recreatieve netwerk stimuleert beweging én ondersteunt tegelijkertijd de landbouwtransitie, wateropgaven en verstedelijkingsvraagstukken.

KLEINSCHALIGE EN EXTENSIEVE LANDBOUWVORMEN

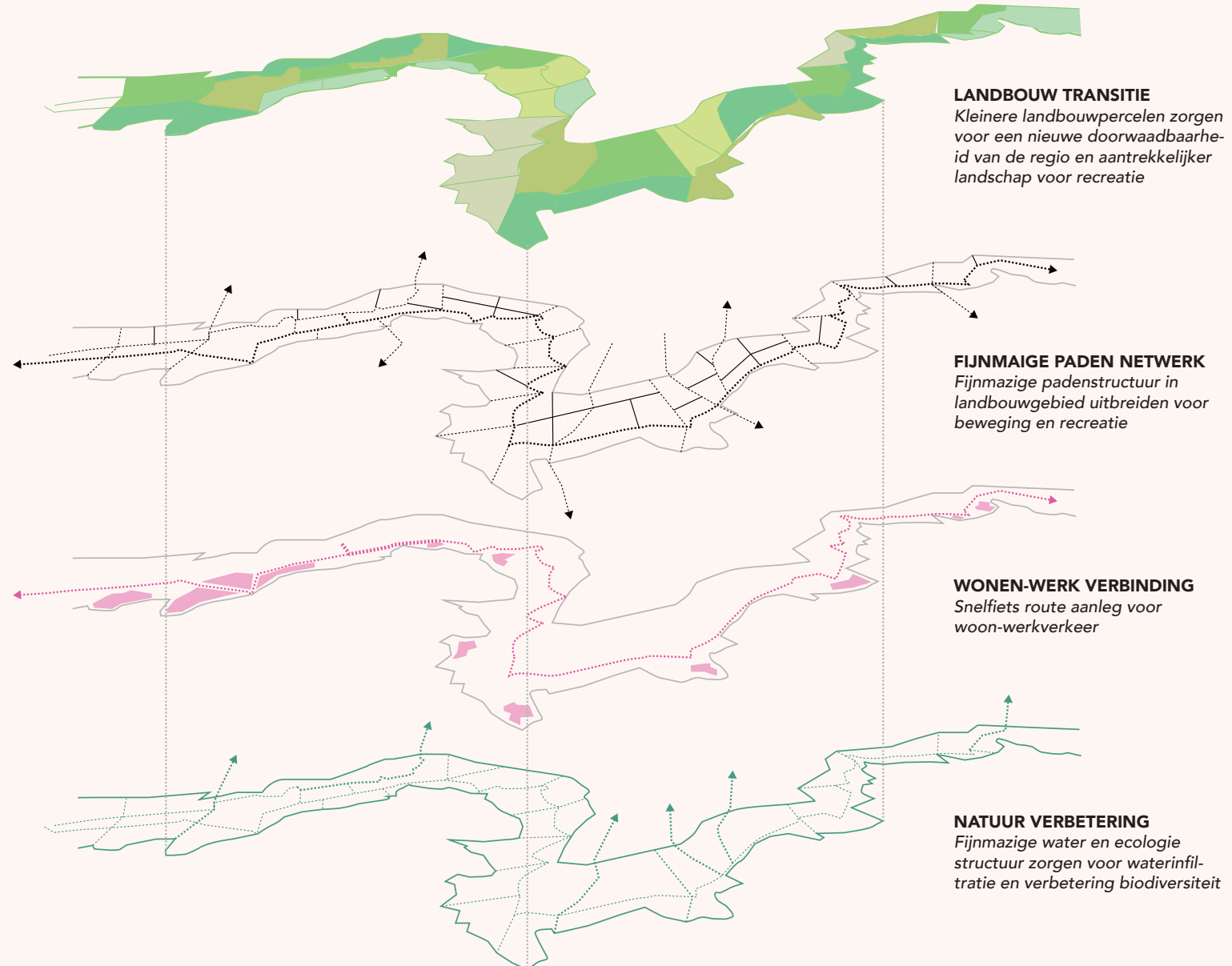
Extensievere landbouw en mogelijke functiewijzigingen bieden ruimte voor nieuwe paden op voorheen ontoegankelijke gronden. Deze paden kunnen fungeren als dragers voor groene corridors, waterinfiltratie en biodiversiteit, wat leidt tot een groen, aantrekkelijk en klimaatbestendig landschap.

FIJNMAZIG NETWERK VAN PADEN DRAAGT BIJ AAN VERBETERING VAN DE ECOLOGISCHE EN WATER / BODEM CONDITIE

De fijnmazige structuur van paden kunnen worden gebruikt als structuur voor groene corridors, infiltratiestroken, strokenteelt of plukbossen. Hierdoor verandert de beleving van het landschap naar een groen en intiem gebied met hoge natuur- en recreatiekwaliteiten.

SNELFIETSRoutes EN DAGELIJK GEBRUIK

Hoofdfietsroutes krijgen een bredere functie en kunnen worden doorontwikkeld tot snelfietsroutes voor woon-werkverkeer. Zo draagt het netwerk ook bij aan dagelijkse mobiliteit en vermindering van autogebruik.

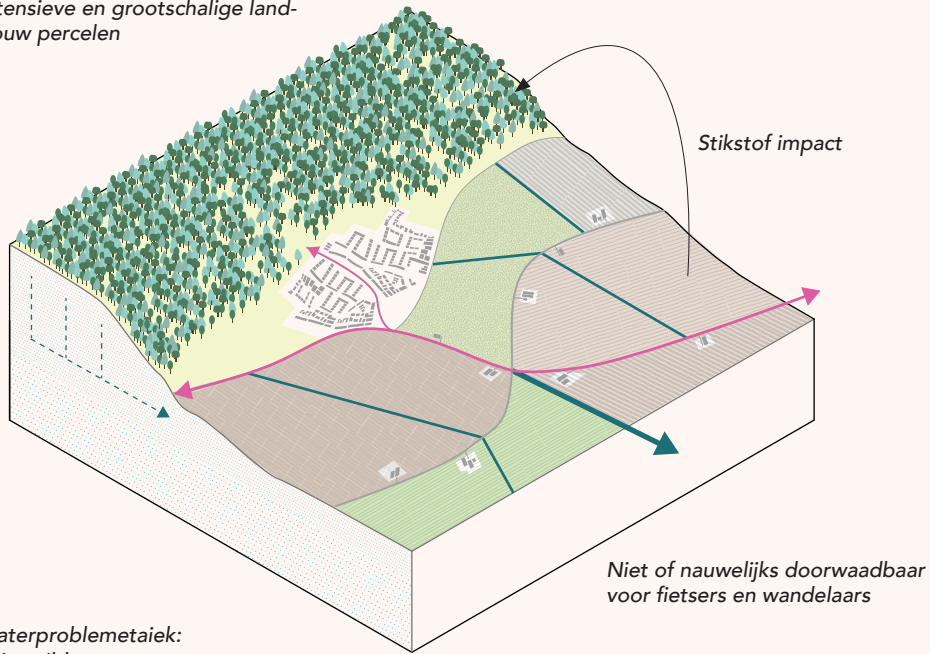

REGIONALE AANPAK - LOKALE OPLOSSING

Waters

NU

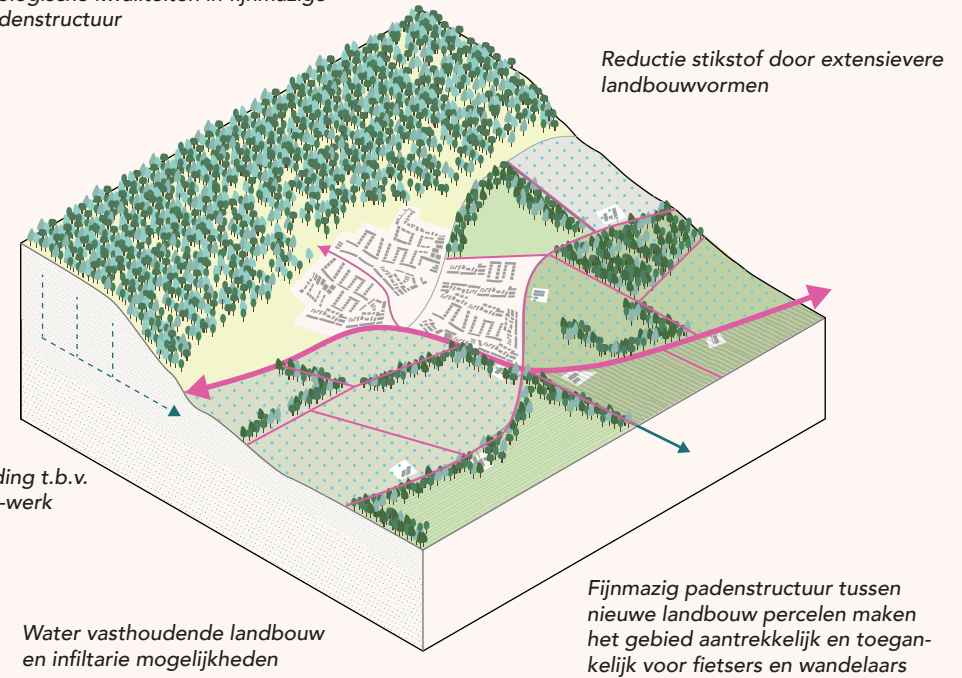
Intensieve en grootschalige landbouw percelen

Waterproblemetaak:
- Vervuild water
- Niet klimaatbestendig landschap

STRAKS

Ecologische kwaliteiten in fijnmazige padenstructuur

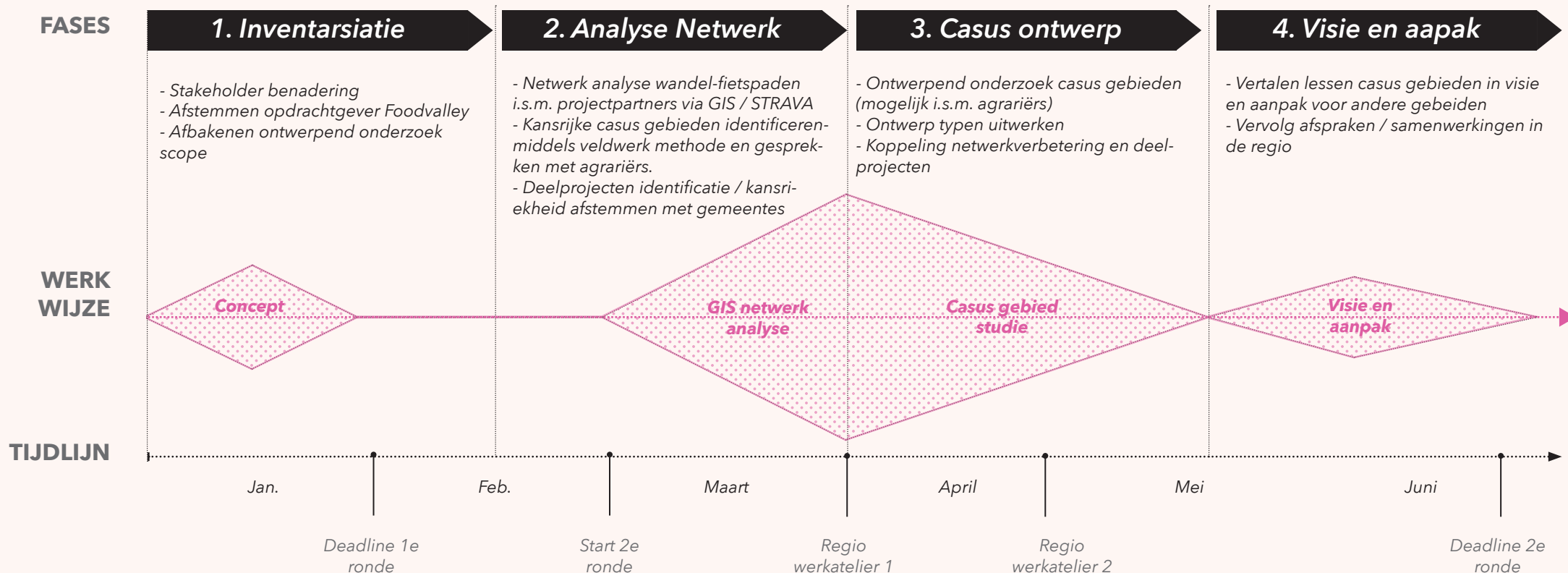
PROCES AANPAK 2E RONDE

ONTWERPEND ONDERZOEK EN OPSCHALING

Het project wordt uitgewerkt via een gefaseerd ontwerpend onderzoek, met netwerkanalyse, GIS en veldwerk. De resultaten worden vertaald naar een toepasbare aanpak voor de Foodvalley én mogelijk andere regio's. De samenwerking met landelijke sport- en natuurorganisaties borgt deze opschaalbaarheid.

SAMENWERKING EN GOVERNANCE

Door het projectgebied te koppelen aan de stikstofopgave ontstaat een sterke basis voor samenwerking met agrariërs en grondeigenaren. Het kernteam werkt nauw samen met regionale partners, stakeholders en experts via regioateliers en dialoogrondes, zodat kennis en draagvlak samenkomen. De EO-wijers vormt als het ware een sprinkplank voor een groeter gezonde leefomgeving.

PROCES AANPAK 2E RONDE

SAMENWERKING KERNTTEAM, STAKEHOLDERS EN EXPERTS

Het kernteam werkt in de tweede ronde van de prijsvraag in nauw overleg aan de verdere uitwerking van de visie. De teamleden zijn regionaal betrokken en nemen actief deel aan de regioateliërs. In dialoogrondes met de regiocoalitie wordt verkend welke aanvullende kennis en expertise nodig is om het plan te versterken.

